

Hoc libro lecto, cupido animum incessit, parallelorum gradus in *Figura Telluris Sphaeroide*, inibi stabilita supputandi, illisque gradus meridiani iungendi, qui quidem ex comparatione gradus sub circulo polari mensurati, cum gradu sub Parallelo 49° a *Piccardo* iam ante mensurato, nunc autem curatius determinato, deducendi erant.

Communicauit mecum, hunc in finem benignissime methodum suam, Celeberrimus *Eulerus*; mire facilem et compendiosam, quam ipsissimis Viri Celeberrimi Verbis, bona cum eius venia, praemitto; quoniam ea mediante, quae mox exhibebuntur, confectae sunt Tabulae C et D.

METHODVS VIRI CELEBERRIMI LEONH. EVLERI

Determinandi gradus Meridiani pariter ac Paralleli Telluris secundum Mensuram a CELEB. *de Maupertuis* cum sociis institutam.

Ex duobus gradibus Meridiani exacte mensuratis, quorum alter sub ipso circulo polari compertus est 57438 hexap. Paris. alter sub eleuatione Poli $49^{\circ} 57183$ hexap. Figura et magnitudo terrae ita determinatur, ut sit:
 Semiaxis terrae = 3263626 hexap.
 Semid. aequatoris = 3281570 hexap.
 Hincque axis terrae ad diametrum aequatoris rationem te-
 neat proxime vti

182 ad 183.

Ex

Ex his datis regulae poterunt tradi, tam ad singulos Meridianorum gradus, quam ad gradus Parallelorum definiendos.

Problema. I.

Sub data Eleuatione Poli definire quantitatem unius gradus in Meridiano.

Solutio.

Bini casus sunt respiciendi, prior, si Eleuatio Poli *maior* sit, quam 45° , posterior, si *minor* sit quam 45° . Vtque casu Eleuatio Poli bis sumatur, ac *priori* casu excessus supra 90° , posteriori defectus infra 90° . notetur; atque siue excessus siue defectus capiatur Logarithmus sinus, ad eumque perpetuo addatur iste Logarithmus

2, 6718815,

atque a summa subtrahatur Logarithmus sinus totius

10 0000000

Logarithmi residui quaeratur numerus respondens.

Iste numerus hoc modo inuentus, priori casu, quo Eleuatio Poli maior est, quam 45° , addatur ad 57117, 6 hexap. posteriori casu autem, quo Eleuatio Poli minor erat, quam 45° subtrahatur a 57117, 6 et numerus resultans dabit magnitudinem gradus Meridiani in hexapedis Parafinis. Q. E. I.

Exemplum. I.

Quaeratur gradus Meridiani sub ipso Aequatore

Tom. XII.

F f

Ele-

$$\begin{array}{rcl}
 \text{Eleuatio Poli ergo est} & 0^\circ \\
 \text{duplum eius} & - & 0^\circ \\
 \text{auferatur a} & - & 90^\circ \\
 \hline
 \text{remanet} & - & 90^\circ \\
 \text{Log. fin. } 90^\circ & = & 10,000000 \\
 \text{addatur} & & 2,6718815 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 \text{Subtrahatur Log. fin. tot. } & 2,6718815 \\
 \text{Numerus respondens } & 469,7 \\
 \text{subtrahatur ab} & 57117,6 \\
 \hline
 \end{array}$$

Gradus Meridiani = 56648 hexap. Paris. circa Aequatorem.

Exempl. 2.

$$\begin{array}{rcl}
 \text{Quaeratur Meridiani gradus sub ipso Polo} \\
 \text{Eleuatio Poli est } 90^\circ \\
 \text{eius duplum } 180^\circ \\
 \text{ab eo subtrahatur } 90^\circ \\
 \hline
 \text{remanet} & - & 90^\circ
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 \text{Log. fin. } 90^\circ & = & 10,000000 \\
 \text{addatur} & & 2,6718815 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 \text{subtrah. Log. fin. tot. } & 2,6718815 \\
 \text{Num. respond. } & 469,7 \\
 \text{addatur ad} & 57117,6 \\
 \hline
 \end{array}$$

Gradus Meridiani = 57587 hexap. Paris. sub ipso Polo.

Exempl. 3.

Quaeratur Meridiani Gradus sub Elevatione Poli 49°

Ele-

Elevatio Poli est	49°
eius duplum	98°
ab eo subtrahantur	90°
remanent	80°
Logar. fin. 8°	$= 9,1435553$
addatur	$- - - 2,6718815$
subtrah. Log. fin. tot.	$\underline{1,8154368}$
Numer. respond.	$65,3$
addatur ad	$57117,6$
Gradus Merid. =	57183 hexap. Parif. in latit. 49°

Exempl. 4.

Quaeratur Gradus Meridiani sub circulo Polari

Elevatio Poli est	$66^\circ 30'$
eius duplum	133°
auferantur	90°
remanet	43°
Logar. fin. 43°	$= 9,8337833$
addatur	$- - - 2,6718815$
	$\underline{72,5056648}$
Num. respond.	$320,4$
addatur	$57117,6$
Gradus Merid. =	$57438,$ hexap. Parif. sub circulo Polari.

Exemplum 5.

Quaeratur gradus Meridiani ad Latitudinem 60°

Eleuatio Poli est 60°

eius duplum 120°

auférantur 90°

reminet 30°

Log. sin. 30° = $9,6989700$

addatur $2,6718815$

$\underline{+ 2,3708515}$

Numerus respond. $234,8$

addatur ad $57117,6$

Gradus Merid. = 57352 , Hexap. Paris. sub
Eleuatione Poli 60°

Problema II.

Ad datam Eleuationem Poli inuenire Gradum vnum in Parallello.

Solutio.

Primo sumatur Logarithmus Cosinus Eleuationis Poli ,
ad eumque constanter addatur hic Logarithmus.

$4,7591447$
a summa auferatur Logarithmus sinus totius , et Logarithmi residui quaeratur numerus respondens.

Secundo duplicetur Eleuatio Poli atque vel a duplo subtrahantur 90° vel ipsum duplum a 90° gradibus aufératur , prout Eleuatio Poli fuerit vel maior quam 45° vel minor.

nor. Vtisque dein casu capiatur Logarithmus sinus residui, ad eumque addatur Logarithmus Cosinus Eleuationis Poli, insuperque perpetuo addatur $2, 1947602$ et a summa subtrahatur Logarithmus sinus totius bis sumtus nempe

$2, 0000000$

Logarithmi residui quaeratur numerus respondens, hicque priori casu, quo Eleuatio Poli maior est 45° addatur ad numerum supra inuentum, altero casu quo Eleuatio Poli minor est quam 45° subtrahatur a numero supra inuento, sicque prodibit magnitudo Gradus in Parallelo proposito.

Q. E. I.

Exempl. 1.

Quaeratur magnitudo vnius Gradus in ipso Aequatore

Eleuatio Poli ergo est 0°

Logar. cos. 0°	$=$	10, 0000000
addatur		<u>4, 7591447</u>

$14, 7591447$

Num. respond. $=$ 57430, 8

duplum Eleuationis Poli 0°

subtr. a	90°
----------	------------

remanet	$\overline{90^\circ}$
---------	-----------------------

Log. sin. 90°	$=$	10, 0000000
----------------------	-----	-------------

Log. cos. 0°	$=$	10, 0000000
---------------------	-----	-------------

addatur		<u>-2, 1947602</u>
---------	--	--------------------

subtrah. 2 log. sin. tot.	$\pm 2, 1547602$
---------------------------	------------------

Ff 3

Num.

230 METHOD. VIRI CELEBER. LEONH. EVLERI.

$$\begin{array}{rcl}
 \text{Num. resp.} & 156,6 \\
 \text{subtrahatur ab} & 57430,8 \\
 \hline
 \text{Gradus Aequat.} = & 57274 \text{ Hex. Parif.}
 \end{array}$$

Exempl. 2.

Quaeritur magnitudo vnius gradus in parallelo latitudinis 60°

Eleuatio poli est 60°

$$\begin{array}{rcl}
 \text{Log. cos. } 60^\circ & 9,6989700 \\
 \text{addatur} & 4,7591447 \\
 \hline
 & 14,4581147
 \end{array}$$

Num. respond. $28715,4$

Duplum Eleu. Poli est 120°

$$\begin{array}{rcl}
 \text{auferantur} & 90 \\
 \hline
 \text{remanet} & 30
 \end{array}$$

Log. sin. 30° = $9,6989700$

$$\begin{array}{rcl}
 \text{Log. cos. } 60^\circ & 9,6989700 \\
 \text{addatur} & 2,1947602 \\
 \hline
 &
 \end{array}$$

subtr. 2. Log. sin. tot. $71,5927002$

$$\begin{array}{rcl}
 \text{Num. respondens} & 39,1 \\
 \text{addatur ad} & 28715,4 \\
 \hline
 &
 \end{array}$$

Gradus Parall. = $28754\frac{1}{2}$ Hex. Parif. sub
Eleuatione Poli 60°

Exempl. 3.

Quaeratur sub Eleuatione Poli 40° magnitudo vnius gra-
dus in parallelo

Eleuatio

Eleuatio Poli est 40°

$$\text{Log. cos. } 40^\circ = 9,8842540$$

$$\text{addatur} \quad 4,7591447$$

$$\underline{x4,6433987}$$

$$\text{Numer. respond.} \quad 43994,6$$

$$\text{Eleuatio Poli bis sumta} \quad 80^\circ$$

$$\text{auferatur ab} \quad 90^\circ$$

$$\text{remanet} \quad \underline{10^\circ}$$

$$\text{Log. sin. } 10^\circ = 9,2396702$$

$$\text{Log. cos. } 40^\circ = 9,8842540$$

$$\text{addatur} \quad 2,1947602$$

$$\underline{x1,3186844}$$

$$\text{Numer. respond.} \quad 20,8$$

$$\text{subtrahatur ab} \quad 43994,6$$

$$\text{Gradus Paralleli} = 43974 \text{ Hex. Parif. sub Eleuations}$$

$$\text{Poli } 40^\circ$$